

5.11.1925

המערכה שלפנינו

(מתוך הרצאה)

— צפו בחיינו, בזמן האחרון, דברים התובעים בירור, בירור לשם פעולה. פרי הזמן וגידולי הרקע המדיני שעליינו אנו עומדים חיים. הרקע הזה מצמיח גידולים שונים ויש גידול של ברכה וגידול של קללה, וזאת גורת הגורל. עלינו להפוך, במלוא כוחנו, את הקללה לברכה. — — —

המאבק הציוני שלנו אינו מאבק פשוט, ולא רק שאיננו פשוט, אלא הוא הולך ונעשה מרכיב יותר ויותר. בתחילת היה פשוט הרבה יותר מאשר עכשו. הייתה תקופה בחייו היהודי נזות אשר בה לא ידענו את שפט הכוח והוויה של כות. מורות מדיניות של כוח ממשי, עובדתי, היו זרים לציונות, כי לא היו נחלתו בחיים. כאשר יצאת התנועה הציונית לדרכה היא יצאה כביטוי לשαιפה, כביטוי לצורך ציוני. היא דגלה בקשר שבין העם היהודי לארצו, היא נשענה על עובדת האשeroonו בן בלי מולדת, בן בית ועל עובדת שמן הארץ בכל התקופה שהעם היה בגלות. המושגים שהציונות הקנתה היו מושגים של זכות-של-תביעה, של השאיפה, של קריאה לחופש וצדקה, של תביעת עלבון. אולם דבר גדול חוללה הציונות — היא הייתה מראשיתה לא רק תנועה של מחשבה, אלא תנועה של רצון גדול. לא הצטמצמה בפיתוח המחשבה הלאומית ובהכרזה עליה אלא גם חישלה את הרעיון הלאומי על סדרים של יצירה. היא בקשה מראשיתה להלביש את המחשבה גופ של מעשה חי, להפוך את השאיפה למציאות. ולא מקרה הדבר, כי הרצון והפעולה שהמצב תכוף עליה באו הרבה לפני המחשבה, לא מקרה הדבר שעלית הבילויים קדמה לאבטואמנציפציה של פינסקר. אבל גם במשך תקופה ארוכה שעברה מעלית הבילויים והילך, קמנו ותקענו יתד בארץ. ויצרנו עובדה אמיתי.

התנועה הציונית לא שפה, תקופה ארוכה, להשען על עובדות הכוח האלה ולהשתמש בהן. כמו שיר במערכת מדינית. בכך זמן רב לא העריכה התנועה את מעת הייש זהה שישנו בארץ. לקרהת סוף המלחמה הקודמת דגלה התנועה הציונית, במערכת המדינית שלה, בכיבוש גדול — הצהרת בלפור... לקרהת ההיאבקות על הכיבוש הגדול הזה, גיסנו למערכת המדינית שלנו את משקל היישובים שהיה אז בארץ, אבל לא עלה בידינו לקיים אותו לשם עמידה ממשית בשער. הציונות הניה את משקלו על כף ההכרעה רק מבחינות המשמעות הסמלית שלו. אותו מספר קטן של מושבות קטנות שהיו בסוף תקופה המלחמה הקודמת, אותו היישוב הצעיר בן 60–70 אלף נפש, אותה רשות קטנה של בתירספֶר, אותן מידות מצומצמות של השרשתה של השפה העברית, אותו הארגון החלש שהיה אז בארץ — כל אלה עדין לא שימשו עמדה יציבה ואיתנה של כוח. אלא רק צילשלויות.

כאשר היהודים מדברים על הקשר שלהם לארץ, זהוי עובדה ממשית. כאשר יהודים מדברים על המרצ' הגלום בתוכם המתפרק בהזדמנות היסטורית של מפעל, — הרי ישעובדת שאנו מגלמים במעשים של ממש, כאשר ניתנת לנו הזדמנות לכך. התנועה הציונית הסתיימה אז בכיבושו של היישוב הקטן באותו הימים, כדי להוכיח את האוצר בארץ ואת יכולתנו שלנו להבנות בארץ. אבל מכל הבדיקות האלה,עובדת קיומו של היישוב לא מלאה תפקיד מכרייע בהשגת הצהרת בלפור. Cainilo התנועה הציונית רק נוערה באותה תקופה ולא נשענה על מפעלייהם של שני דורות תלוצאים. וכך היה. אונס תקופת המערכת הציונית, קשה, אבל פשוטה הרבה יותר מאשר עכשווי, מפני שנשענה על משענת אחת: על תביעה בתקופת הצדק. לא על עובדה של כוח ממשי. כל כוחו של הכוח הזה היה רק במשמעותו. אבל לא כן בתקופתנו. אמנם הצורך שיש לנו של העם בארץ, בארץ, משלו, שהוא הארץ היחידה שיש לנו

בעולם, נעשה הרבה יותר חריף; אמונת התביעה הנשענת על זכות וצדק התגברת גם במשמעותו של העולם שבעתים משבאותם הימים; לעומת זאת חל חורבן גדול ביהדות אשר המית לא מעט את כוחנו בעולם; נערכה התקפתה הרעל הגדולה ביותר שנערכה נגדנו בכל ימי ההיסטוריה שלנו ונשחת העולם הורעלת מאוה. הרי שיש צורך במערכת המדינית לכל נשק של תביעה, של זכות. חלו עליות וגם ירידות. לעומת זאת חל וצמת, גדל וגדל משען נוסף למדיניות הציונית — הכוח העובד דתי, הוiot ישוב גדול עם כל התוצאות הכלוכות בזאת. עובדת הקיום של היישוב היהודי הגדול ביותר, מבחינה יהסית. היישוב הרצוי ביתר. בקורותינו בעולם לא הייתה עוד אוכלוסייה יהודית חטיבה כל כך מגובשת, כאשר בארץ. לא היה באף מקום ישוב יהודי העומד על רגליו במובן החברתי והכלכלי, הנשען על בסיס עצמו במידה שלא יכולה להיות בכל ארץ אחרת בעולם. ההוכחה של היישוב זהה של יכולתו לבנות היא פי כמה יותר עצומה ממה שהיתה קודם, אבל לא אלה בלבד אנו דוגלים. אנו דוגלים גם בכוחו הפשט של היישוב. — זהה תגבורת כבירה למערכת המדינית שלנו. אבל ישנה סכנה רצינית שה坦ועה הציונית, מתוך שהיא מתרכז בשטח אחד של המלחמה, תזול בשטח השני — שהיישוב הזה שגדל בארץ ישלה את עצמו ויגיע לידי סילוף מהותה של המערכת המדינית שמאחוריה הוא מצויה לעמוד. את גידולו של הנער בעליה הארץ הסכנה של אי נורמליות. הוא, בתוך ערייו ומושבי בוחיו רואה את את עצמו מוקף ישוב יהודי גדול חד מיני מבחינה לאומית, עלול להגיע להשליה ששאלתו כבר נפתחה, שהוא עם בריא, חי וקיים בכוח עצמו, ועלול להציג את מטרתו, בכל אותן הנסיבות הבודקים במסורתם של עמים אחרים. סכנת ההשליה הזאת איננה מלאה רק את גידולו של היישוב בארץ אלא פוגעת גם בחנועה הציונית בכל פעולותיה, מפני שיש קווצר רוח בעם היהודי, מפני שהיתה תמיד בקשת

קפיקת דרך. מכיוון שאיננו נתונים בחלל ריק, מכיוון שהמערכת שלנו בתונה ברקע עולמי, לא יפלא שאנו מסיקים לעיתים קרובות על נקלה מסקנות, ומעבירים אותן לחינו מבלתי שיהיה להן אחיזה ממשית. חלילה לנו להתפס להשליה זאת שאחנו יכולים כבר לעبور משטח לשטח, שאנו יכולים לזלزل במערכת המדינית הגדולה המתנהלה בתוקף, — מהיותנו עם מחוסר מולדת ושאיפתנו להיות עם מוחזר למולדת. —

עלינו להביא את הפעולה בשני השטחים האלה לידי מזיגה לא ע"י כך שנעשה באחד השטחים דבר העולם לפגוע בשטח השני אלא ניבחר לנו את אותם הדרכים ששניהם מסיעים זה לזה ונגביר ע"י כך את כוחנו.

את הצעינות איננו מגשים בחלל ריק מבחינה בין-לאומית, אדרבא, מטרתנו בהגשתה מהירה של הצעינות ע"י הרמת הבעה שלנו לגובה ביןלאומי ולאחריות ביןלאומית. אנחנו לא נפתח את שאלתנו ע"י זה שתתבודד בפיננסנו. המון היהודים שרצוננו ושאיפתנו, בהכרח המר שלנו, הוא להבאים לארץ, אינם נמצאים בחלל ריק, הם יכולים למצאים על כדור הארץ זהה, הם יכולים נתני מדיניות, יכולים נתונים לשלו-טונן של מושבות. מtower קפיקת היהודים האלה מעורם הממי-לכתי לא יתגשם המפעל שלנו. ישנו עמים שההיסטוריה לא מנתה להם גורל כה מורכב ומסובך לשלהם. הם עמדו באמנות במערכות כבדות, אבל דבר אחד היה שווה לכלום — המערכות שלהם היו פשוטות. העם האירلنדי בעבודתו על אדמותו, נאבק עם שלטון זה, מלחמותיו היו מכוגנות למרר את החיקם לזר ולהמאות עלייו את השלטון, והוא הצלה. ולאו דוקא משום שהיה חוק יותר מהשלטון הזה. העם האירי הגיע למה שהגיע. והוא לא היה מעוניין להפוך את השאלה שלו לשאלת בין-לאומית, להיפך, הוא היה מעוניין לעשות את זה לריב של שנים. והנה במלחמות הנוכחות יכול היה להרשות לעצמו

העם האירי את המותרות של ניטרליות. אמן רבבות אירים החנדבו למלחמה, אבל ממשלה המדינה האירית היא ניטרלית, — רק מפני שיכלה להסתתר מאחרוי הגב של אנגליה, — אבל הם ניצלו את המצב הנוח הזה. ויכול להיות שהם ישלמו עוד את החשבון המדינה הזה פעם, אבל בנסיבות נקבעה כך מדיניותם.

אותה הפשטות היא גם נחלת העם היהודי במלחמה עט השלטון: לפרק את העול ותו לא. מתייחות מיוחדת יש לעם היהודי כאן בארץ הזה. במצרים ובעיראק היו קיימים בתוך העם היהודי חוגים ידועים שהטיפו למתחינות, לא מפני שהם זולו בערכאה של עצמאות לאומית, לא מפני שהם שנאו את החופש והקיום המשيء היה קל בעיניהם. אלא משום שהם אמרו: אנו בין כה וכלה נקבל את שלנו, גם אם מאחר העצם מאות, היא בוא תבוא. וכל הבעייה היתה רק כיצד להפטר מהשלטון. אבל כאן בארץ זה את יש לערבים עניין גם עם גורם שלישי, בלתי תלוי בשלטון זה, אשר פלש לדעתם — לדענתנו חזר — אל הארץ — — הם גלמים נגד התהילך הזה המשנה את פני הארץ ואת הרכב האוכלוסייה ואינם רוצחים לקבל את דין ההיסטוריה. הם סבורים כי יכריעו כל עוד שהם רוב, מפני שברור להם שאם ינצחו בזמן שרוב זה יהיה בידי המכשיר הייעיל ביותר. — —

דורות על דורות עברו וננו כאן קומץ, אבל ערכו רב כביסיס לעליה נוספת, כעמדה שמנתה אנו עלולים להסתער לכיבושים חדשים. עט כל כוחה של העמדה הזאת חלילה לנו לזלול בהגבלה, להתעלם ממהותה. הבעייה אינה רק פריקת עול השלטון, הבעייה אינה השתלטות, כי לא ישתלט היישוב לאורך ימים על הארץ. הדבר הזה יכוון רק ע"י כך אם שלטונו כזה יצטמצם כדי לההפק מיד לרוב ולהעביר את השלטון לבסיס הרבה יותר איתן, ואת זה הוא יctrיך לעשות בברית

עם העולם ולא מתוך התבזבזות, מתוך פרישה לפינה שלו והסתגרות בה. המפעל שלנו ישאר מפעל בינלאומי ויזיקי אותנו לקשר עם הגורמים העולמיים. וכל מי שעושה לו חשbon קל, ומדמה את העם היהודי לעמים אחרים, מתעלם מכל הסבר ומונצל את העובדה שאנו לא דיב עצמאים, מהקה את מעשי הגויים... כל מי שעושה את זה מתנקש במפעלנו. כי העניין של שימוש בכוחינו רק הלכה לעתיד לבוא, אלא יום מסויים אשר בו נוקם כולנו ונכבותו מה שנכבותו.

איןני יודע אם יום כזה יבוא, איןנו יודעים לעולם אם יבוא, אלא נישא את עינינו שבאם יבוא יהיה מוכנים. אבל אין זו רק מחשבה שלנו, של סיכויים לעתיד לבוא, וזה שאללה יום יומי, עניין העמידה הזאת. הינו זמנים שייצאנו למערכה, פורץ את החומה שהוקמה על הארץ — הספר הלבן.يانחנו מוכנים להגן בכוח על העפה. הדבר היה שאללה בוערת של אוטם הימים. ודאי ידעו החברים איך הם עמדו לעשות. קרוב לאחר כך, בשעת המלחמה, נגמר. בפנינו הים והעליה הלהה בדרכים אחרות. ויכולים לשוב אותם הימים. אבל אנו עומדים בשטח אחר: בשלטון היו בטוחים שענין העליה גאנז לאורך ימים, אך מצב העניים הוא אחר לגמרי. עובדה אחת בטלנו, עובדה שנקבעה בספר הלבן — עובדת התאריך. אלמלא ביטול העובדה הייתה, הרוי מאז ועד עכשיו לא היה צריך להכנס לארץ אף עולה אחד. וכשנגיע לגבול הספר שנקבע בספר הלבן, יש יסוד להניח שgam את העובדה הזאת נשבר. אבל גם אם נצליח לשבור את העובדה הוא של גבול הספר, ונצטרך לעמוד במעמדה על כך, גם אז אין זאת אומרת שתינתן לנו עלייה לפי משאלתנו ולפי צרכינו. וברור שנצטרך להגן עליה בכוח. אותו דבר יכול להיות בהתיישבות. כל הדברים האלה עלולים לבוא ולהם עליינו להיות מוכנים.

לפני ימים מספר התאספנו בארץ כדי לכבד את זכרו של חבר, שנפל במערכת, הח' שמואל זוליניץ איש רמת-הכובש.

התאפשר לא רק לכבד את זכרו של חבר שנפל — אלא גם כדי לחת ביטוי למחן גדול שהועמדנו בפניהם ועמדנו בו. ברמת'הכובש. היה כיבוש במחן. נשף דם. נפל קרבן משלנו. ולא היינו נרתעים מנפילת קרבן מהצד שכנגד. אבל לגבי משמעותה של אותה עמידה, לגבי תוכאות המדיניות אין זה מעלה ומוריד ביותר, כיצד נסתימה המערכת. כשהמערכה היתה שלנו, עמדנו בה. המערכת הו גם חיזקה מאוד את עמדנו המדיני, הרימה את קרננו. היא הייתה קשה מאוד. אך בביטוי נמצאו מאוחדים, לא נרתענו ולא ויתרנו. מדוע היו התוצאות חיוביות? א. מפני שהתגרו בנו וanon השבנו מלוחמה. שערת. ב. מפני שהתגרו בנו בנקודת הקרובות לנו — ביקשו לפירוק מתחנו נשק הגנה. ג. בזה שעת כל כוח העמידה ועם הסירוב להכנע היה קויה התנגדות טבוע בחותם של כיבוש רצ'ר. שימוש בכוח רק במידה שהדבר היה הכרחי. הדבר הזה נשמר בכללתו.

כל לא-יהודי ישר דעת, שהגיעה אליו הידיעה הזאת, ששמע סיפור נכון על המעשה, וקשה מאוד היה לספר, כי עיבדה היא שהמעשה היה ברמת'הכובש, המשטרה באה לרמת' הכבש. אלה שיצאו בכוח נגדה — לא יצאו לגורש או לחיטים שבאו למשתה. פה לא הייתה מלוחמה נגד אויב, פה לה הייתה התגברות, פה הייתה הגנה — הגנה בכוח, הגנה בפני השלטון. וגם לא-יהודי ישר דעת, שאליו הגיעו הדברים, מוכרא היה להודות כי היהודים צדקו. את היהודים הוציאו מכליהם. אם מוציאים אותם מכליהם אז הם מגינים. (ואני יודע היטב שאז זה אפשר להרחיב. הוציאו אותנו מכלינו לא רק ע"י זה שהלכו לחפש נשק ברמת'הכובש, הוציאו אותנו מכללים בזה שהטבחו אניות פליטים, שצמצמו את העלייה). אך לא דומה עמידה כעמידת רמת'הכובש להתגשות זדון, הפיצצות והתקנות מהמארב ולא מהמארב, לגבי הרושם שהן עשוות והתוצאות שהן מביאות למערכה המדינית שלנו. הדמות שהן מושות לישוב

שלנו, היא דמות של יישוב אויב, דמות של יישוב שלא איכפת לנו אם יחשבו אותו לישוב אויב. ובמערכות המודינית שלנו זה חותר תחת היישוב. לא רק שימוש בכוח מתנגן במערכות המודינית, שימוש כזה מתנגן גם בשימוש בכוח כשהוא הכרחי וצדוק.

חוצאותיו רעות למדי לגביו כוח עמידתנו בשעה שנזקק לכוחנו. הדבר הזה, שאנו מוכרים לעמוד ולהתנגד לשימוש בכוח, עלול לקפח מאד את יכולתנו הנפשית והמודינית ואת היעילות של השימוש בכוח במערכות אחרים, שביהם לא תהיה לנו ברירה אחרת, שביהם יוכל להיות שימוש בכוח שלנו יעיל מאד.

זה עניין שאי אפשרית בו ניטרליות. אם זו הדרך הרי על כולנו ללכת בה, ואם לא זו הדרך — על כולנו לעמוד בה. לא ניתן כאן שביל ביןים. וזה לא יכול להיות מין דבר צדי בחיה היישוב, שהוא יזלול בה, ולא ישא באחריותו. אם הוא אינו עומד בפני הדבר משמע שהוא מסכימים אותו, משמע שהוא מותר על התבונתו, על שיקול דעתו, ומקבל את מרותם של אלה שעושים את המעשים ומאשר אותם. היישוב מוכרא לעמוד בפני הנחשול הזה. יש ברירה בין שני הדברים האלה: היישוב שלנו כאן או שהוא מקיים את כל טיסמותיו במעשה, בהתיישבות, בהגנה, בהתקנות כספית. — כוחו במעשה, לא בסיסמות — או שהוא צריך לחדר רק לגנות את המעשים האלה, ולהראות נגדם משה. המערכת שלנו, כמו שאמרתי לכם, היא מאוד מורכבת. הכוח המניע העיקרי בימינו זהה השואת הנוראה אשר התחוללה על ראש עמנואן באירופה, המדיניים והגולת. המדיניות האלה יודעות את הצרה הגדור לה ההולכת ומפתחת בתוכן וגם הדבר הזה מביא לידי הצגת השאלה: שמא יש פתרון אחד וטوفي לשאלת העם הזה? ויש מעזרים חמורים מבית מהווים. ישנו הגורם הערבי וישנה

הבעיה החמורה של חולשתנו הפנימית. אמנים קיבלו כל הזמן את ההנחה שניצלו באירופה עוד הרבה, והעובדת של מספר שימוש כוח בהכרעה של כפ' המאונים, אבל העובדה יכולה להראות גם אחרת. — —

בהגברת הלחץ הזה אנו זוקקים למיטומים של הבנה. לא זה המצב שהעולם יכול מתחלק לשחור ולבן. אנגליה כאשר היא נתנה את הצהרת בלפור הייתה לבנה ולשנתנה את הספר הלבן הייתה יכולה שחרה? אבל גם אז היה בה שחור וגם עליון יש בה לבן. הם נאבקים בעניין שלנו לא בכל, אלא שאין להם נאבקים באומה פרופורציה. יש עניינים שבhem רובה לבן ומעטה שחור ויש להיפך. זה הולך ומשתנה חליפות, ובכוונה להגברת הלבן ולהמעיט את השחורה. ואילו נושנו מכל שיכנו שבדרכ' אחרת תהיינה צרות גדלות גם לאנגליה כאן, ובעולם כולו, כי אז היינו מגיעים ליאוש. אני סבור שהבחורים העושים את המעשים המתעתדים הגיעו לאחר יאוש.

העניין שלנו אינה עומדת מעבר ליוש. לפניו מערכת כבда אבל בעלת סיכויים והוא צריכה לקיים את כל הכוח העובדתי, צריכה לשמר על גילויים של מלחמה וצריכה לียיחד כדי שהם יגבירו את הרושם שהוא תנוועה צודקת וشنשנקו טהור.

גורת ההיסטוריה קשרה אותנו עם העם הבריטי. לא מקרה הוא שהרצל מתחילה דרכו נתן את ידו לאנגליה. לא מקרה הוא שאנגליה נתנה את הצהרת בלפור וגם בית לאומי. מדוע בצבא הבריטי יש חטיבת יהודית לוחמת ואינה בשום צבא אחר? אבל אין זה מהסגולות של העם הזה. כאן פועלו גוזרות אחרות. יותר חמורות. העולם הזה כולל חטיבת אחת והפקעת הזאת הביאה לידי כך שכיגורות היווניות מאד בגוף האימפריה הבריטית חזו את גוף ארצנו. נמצאו מהודקים. יחד

עם אנגליה לבלתי התיר. אנו לא בחרנו בה כבעלט המנדט ולא היא בחרה בנו כשותף או כמשען, אלא ההיסטוריה העברית קבעה לנו את מקומנו בארץ זו. דרך ההיסטוריה של האימפריה ודרך ההיסטוריה של העם היהודי נפגשו בהצטלבות זו. שם שם לא יעקרו אותנו מפה כך אנו לא נצליח לעkor אוטם מפה, דבר שגם כוחות גדולים מתחנו ניסו אותו ולא הצליחו. לשוא אנו נתען לה להיחפץ לבננו לשורש מצמיה שנאה. אנו צריכים להתייחס לדבר זהו כאנשיים בעלי חboneה מדינית ולראות איזו תועלת אנו עלולים להפיק מזה. אסור לנו למותר! עליינו לדעת שהายא בקוטה זו מטרתה לא השמדת הצד שכנהל, לא ביעורו מהארץ, אלא שהיא יכולה להביא אותו לידי הידברות מחדש. אנו לא יכולים לנתקו עד מה אובייח לאנגליה בתור מדינה, ויש צורות של התנקשות המשליטותقلب העם השני את התפישה שאנו אויבים, ושותם הסברה לא תועיל לשרש תפישה זו. כדי להגיע לתוצאה אחרת מוכרכה הכוח הנפשי שלנו להסתפיק לנו, לא רק כדי למנעות מעשים כאלה, אלא כדי לעמוד נגדם בכלל הכוח שיישנו בידינו.